

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
liepos mėn.
8
sekmadienis
Nr. 54 (1028)
★

Kaina 15 kap.

Lietuvos KP Centro Komiteto plenumas

Liepos 3–5 d. vyko Lietuvos KP Centro Komiteto III
eilinis plenumas.

CK plenumo darbe dalyvavo partijos rajonų komitetų
pirmieji sekretoriai ir rajonų vykdomųjų komitetų pirmi-
ninkai.

Plenumas apsvaistė šiuos klausimus:

1. Dėl masinio-politinio darbo kaimo gyventojų tarpe
būklės ir priemonių jam pagerinti. Pranešėjas — Lietuvos
KP CK sekretorius drg. V. NIUNKA.

2. Dėl pavasario sėjos išdavų ir eilinių uždavinių žemės
ūkio darbams bei žemės ūkio produktų paruošoms įvykdyti.
Pranešėjai—Lietuvos TSR žemės ūkio ministras drg. V. VA-
ZALINSKAS, Lietuvos TSR tarybinių ūkių ministras drg.
V. AUGUSTINAITIS ir Lietuvos TSR finansų ministras drg.
A. DROBNYS.

Svarstytais klausimais priimti atitinkami nutarimai.

Jau dabar laikas ruošti derliaus nuėmimui

Artėja atsakingas ūkinių
metų laikotarpis — derliaus
nuėmimas. Labai svarbu
tinkamai, laiku ir be nu-
ostolių jį nuimti, kad būtų
užtikrintas svarus darba-
dieniai. O tai daug prikla-
uso nuo kolūkių ir MTS pa-
sirusimo šiai svarbiai ūki-
nei kampanijai.

Svarbiausia—tinkamai pa-
ruošti techniką. Vien MTS
jėgomis galima bus nuimti
didesnę derliaus dalį.

Kaip gi rajono mašinų-
traktorių stotys ruošiasi
derliaus nuėmimui?

— Kupiškio MTS derliaus
nuėmimui, — pasakoja MTS
inžinierius drg. Vadapolas,
— ruošiasi neblogai. Jau
pilnai paruošti 6 kombainai,
įpusėtas kuliųjų ir kito
inventoriaus remontas. Tik
visa bėda, kad negalime
gauti reikiamų remontui
dalių, kaip guolių, skardos.
O tai rimtas stabdys remon-
to darbų eigoje.

O Skapiškio MTS iš 9 tu-
rimų, 3 kombainai dar ne-
remontuojami. Kaip ir anks-
tyvesniais metais, taip ir
šimet juos numatoma panau-
oti ne derliaus nuėmimui,
o tik jau nukirstų javų

kūlimui. Tačiau vien MTS
technika pasitikėti negali-
ma. Būtina pilnai atremontuoti
arklines kertamasias, rankinį
inventorių, vežimus, javų
piovimui pagal gali-
mybę pritaikyti šienapiū-
ves mašinas.

Reikia rimtai susirūpinti
klojimų statyba bei jų re-
montu, pilnai paruošti grūdų
sandėlius.

Daugelis kolūkių valdybų
„pamiršo“ šį klausimą, mat,
esą, dabar svarbiau šienapiū-
piūtė, techninių kultūrų
prižiūra, o kai dėl der-
liaus nuėmimo—suspėsime.
Pavyzdžiui, „Skodinio“ kolū-
kyje naujų talpių klojimų
nestatoma, esamieji kloji-
mai apleisti, klaurais sto-
gais ir išvirtusiom sienom
baigia griūti. Panaši padė-
tis „Palangos“ „Laisvės“ ir
kituose rajono kolūkiuose.

Būtina taip pat sudaryti
laukininkystės brigadų dar-
bo planus, numatant, kur ir
ką dirbs tas ar kitas kolū-
kietis, teisingai paskirti
inventorių.

Kolūkinio kaimo žemdir-
biai, tinkamai pasiruoškime
derliaus nuėmimui!

Derlių nuimsime suglaustais terminais

Praėjusių metų rudenį
mūsų kolūkio nariai pasė-
jo 170 ha žiemkenčių, ku-
rie šiais metais žada neblo-
gą derlių. Vasarinių grūdinių
ir techninių kultūrų
sėja atlikta kur kas anks-
čiau ir kokybiškiau, negu
pernai.

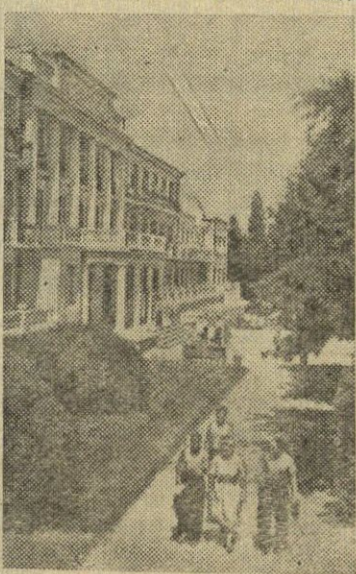
Esant nemažiem žiemken-
čių ir vasarinių kultūrų pa-
sėlių plotams jau dabar
reikia pagalvoti apie jų nu-
valymą laiku ir be nuosto-
lių. Todėl mes, nieko ne-
laukiant, ruošiamės derliaus
nuėmimui.

Nusipirkome dvi kerta-
masias, suremontuosime dvi
senas. Taip pat pritaikysime
javų piūčiai 6 šienapiū-
ves. Vasarojaus džioviniui
panaudosime žaginius. Šiuo
metu vykdome grūdų san-
dėlių, būtinų įrankių bei
vežimų derliaus nuėmimui
remontą.

Aš tikiu, kad panaudojus
visą turimą techniką, re-
miant MTS jėgomis, mūsų
žemės ūkio artelės nariai
išauginą derlių nuims be
nuostolių suglaustais ter-
minais.

Atskirų laukininkystės
brigadų žemdirbiai tarpusa-
vyje lenktyniaudami už tin-
kamą ir savalaikį pasirusi-
mą derliaus nuėmimui
siekia, kad kolūkis „sustip-
rėtų“ ekonomiškai, pakiltų
darbadienio vertė.

J. Ryliskis
Mičiurino vardo kolūkio
pirmininkas

ODESA. Juodosios jūros kurorti-
nėje miesto zonoje yra 42 sa-
natorijos, 20 poilsio namų, 11
medicinos gydymo įstaigų. Čia
kiekvieną mėnesį poilsiauja ir
gydosi apie 15 tūkstančių dir-
bančiųjų iš visų šalies kampe-
lių. Nuo traukoje: vie-
nas iš gyvenamųjų Ukrainos
TSR Sveikatos apsaugos minis-
terijos sanatorijos Nr. 5 korpusų.
F. Fatejevo nuotr. (TASS).

Plačiau išvystyti gyvenamųjų namų statybą kolūkiuose

Vykdam partijos ir vy-
riausybės nutarimus dėl to-
lesnio respublikos žemės
ūkio pakėlimo, kaimo sta-
tybininkams yra iškeltas
uždavinys per artimiausius
2–3 metus plačiai išvysty-
ti kolūkių gyvenviečių sta-
tybą, siekiant perkelti kolū-
kiečius iš vienkienių.

Iki šio laiko kolūkių gy-
venvietėse pastatyta ir per-
kelta iš vienkienių daugiau
kaip 5.000 kolūkiečių gy-
venamųjų namų. Vien tik
1955 metais pastatyta apie
1.600 gyvenamųjų namų.
Neblogai vyksta statyba
Dotnuvos, Kalvarijos, Klai-
pėdos, Šakių, Vilniaus, ir
kai kurių kitų rajonų kolū-
kiuose.

Tačiau daugumoje rajonų
mažai rūpinamasi kolūkie-
čių gyvenamųjų namų sta-
tyba. Nedaugiau kaip po 10
gyvenamųjų namų kasmet
pastatoma Jonavos, Kupi-
škio, Molėtų, Radviliškio,
Skuodo, Varėnos rajonų kolū-
kiuose.

Didelę paramą statant gy-
venamuosius namus kolū-
kiečiams turi suteikti kolū-
kiai. Praktika parodė, kad
ten, kur kolūkių vadovai
rūpinasi gyvenamųjų namų
statyba kolūkių gyvenvie-
tėse, šis darbas vyksta spar-
čiau ir organizuotai. Kolū-
kiai pirmiausia privalo
suteikti namus statantiems
kolūkiečiams materialinę
paramą. Gerą pavyzdį paro-
dė Biržų rajono „Medeikių“
kolūkio valdyba, priėmusi
nutarimą išduoti statan-
tiems gyvenamuosius namus
kolūkiečiams plytas už dar-
badienius, atskaitant juos
per 5–10 metų. To dėka
daugelis kolūkiečių pasi-
statė kolūkio gyvenvietėje
mūrinius namus.

Trūkstant kolūkiuose dar-
bo jėgos daug gali padėti
tarpkolūkinės statybinės or-
ganizacijos. Šiais metais
jau sudaryta daugiau kaip
20 tarpkolūkinė statybinių
organizacijų, tame tarpe
Trakų, Vievio, Ukmergės,
Skuodo, Prienų, Panevėžio
ir eilėje kitų rajonų.

Drg. Chruščiovas, kalbė-
damas TSKP XX suvažiavi-
me apie paramą kolūkie-
čiams statant gyvenamuosius
namus, nurodė, kad
kolūkiai gali išskirti iš sa-
vo pajamų tam tikrą sumą
kolūkiečių gyvenamiesiems
namams statyti. Po to, kolū-

kietis, perėmęs pastatyti
namą, maždaug per 5 ar 10
metų, priklausomai nuo
konkrečių sąlygų, turi iš-
mokėti kolūkiui pilną namo
vertę.

Gyvenamųjų namų staty-
bai kolūkių gyvenvietėse
reikia kaip galima daugiau
naudoti vietinės statybinės
medžiagos. Tai žymiai at-
pigins statybą. Statant sie-
nas medį gali pakeisti deg-
tos bei žalios plytos, šlako
betonas, medžio betonas ir
pan. Naudojant sienoms
degtas plytas, reikalinga
naudoti tuščiaavidurį sienų
mūrijimo būdą, užpildant
sienų tuštumas šilimą izo-
liuojančiomis medžiagomis
— šlaku, piuvonomis ar spa-
liais, sumaišius juos su kal-
kėmis, sausomis durpėmis.
Tai leidžia sutaupyti apie
40 procentų plytų. Šlako
betono bei medžio betono
sienos yra daugiau kaip 2
kartus pigesnės, negu plytų
sienos. Šakių rajono Lenino
vardo kolūkyje kolūkiečių
gyvenamieji namai statomi
iš surenkamųjų šlako beto-
no blokų, todėl gyvenama-
sis namas pastatomas per
porą savaičių, gaunama apie
6.000 rublių ekonomija, pa-
lyginti su tokiu pat namu,
pastatytu iš plytų. Lenino
vardo kolūkio pavyzdžiu
šiais metais paseks ir kiti
Šakių rajono kolūkiai.

Mūsų respublikos kolūkiai
turėtų pasinaudoti mūsų
kaimyninės Latvijos TSR
kolūkių statybininkų paty-
rimu, kurie gyvenamųjų
namų sienoms statyti ma-
siškai naudoja medžio beto-
ną. Jo gamybai naudojama
mūsų piuvomos, drožlės ir
kitos smulkios medienos
dalys, sumaišytos su smė-
liu, kalkėmis ir cementu.

Kolūkiečių gyvenamųjų
namų statybos išvystymas
kolūkių gyvenvietėse šiuo
metu yra vienas svarbių
veiksnių toliau stiprinant
mūsų respublikos žemės
ūkį. Todėl reikalinga viso-
keriškai remti kolūkiečių,
persikeliančių į kolūkių gy-
venvietes, iniciatyvą sta-
tant individualinius gyve-
namuosius namus ir teikti
jiems nuolatinę paramą.

V. Vitkauskas

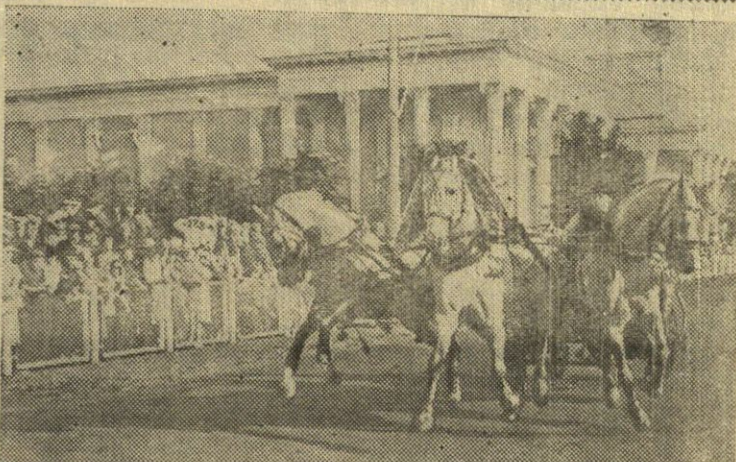
Miesto ir kaimų statybos
ministerijos vyr. statybos
kolūkiuose valdybos skyriaus
viršininkas

IRKUTSKO SRITIS. Irkuto upės slėnis netoli Irkutsko.
Kultuško plantas.

M. Minejevo nuotr.

(TASS).

MASKVA. VISASAJUNGINĖ ŽEMES ŪKIO PARODA. Nuo-
traukoje: trejukė parodos išvedamajame rate. Viduryje—
Orlovo veislės ristiūnas, gretutiniai—Tersko veislės
šuočiai. L. Velikžanino nuotr. (TASS).

DIENOS TEMOS

Daugiau ankstyvojo siloso

Kaip kiekvienais metais, taip ir šįmet priešakiniai rajono kolūkiai atkreipė rimtą dėmesį į tvirtos pašarų bazės sudarymą, žinodami, kad kiekviena gyvulininkystės ferma duos reikiama produktyvumą tuomet, kada gyvuliai bus šeriami sočiai ir įvairiais pašarais. Vien stambieji pašarai ir koncentratai negali duoti žymaus pieno produkcijos padidėjimo.

Gyvuliams būtina išskirti ir sultingųjų pašarų, iš kurių svarbiausias ir yra silosas.

Sultingųjų pašarų kiekiai padidinti viena iš šios dienos priemonių yra ankstyvojo siloso gamyba.

— O kaip gi ši priemonė vykdoma mūsų rajono kolūkiuose visuomenėje?

Į šį klausimą trumpiausias atsakymas matomas ankstyvojo siloso gamybos rezultate: visuose rajono kolūkiuose ankstyvojo siloso iki šiol pagaminta tik virš 15 proc. Konkretiau pasakius, mūsų užduotis — ankstyvojo siloso 3.000 tonų, o turime šandien tik apie 500 tonų. Kodėl gi negali dirbti taip visi, gaminant sultinguosius pašarus, kaip „Palangos“, „Aušros“, „Pakupio“, „Vienybės“, „Laukų spartuolio“ ir kt. kolūkiai. Minėtuose kolūkiuose užsibrėžtoji užduotis pasigaminti ankstyvojo siloso sėkmingai vykdoma. „Palangos“ žemės ūkio artelės nariai pagamino jau virš 150 tonų siloso, „Aušros“ — 100 tonų ir t. t.

Kartu su sėtinųjų ir natūraliųjų pievų šienavimu, būtina vykdyti ir ankstyvojo siloso gamybą. Tačiau dauguma Skapiškio MTS zonos kolūkių to nemato, neišnaudoja to rezervo, kuris šiuo metu duoda galimybę padidinti pašarų bazę sultingaisiais pašarais — ankstyvuojančiu silosu. Jau laikas, draugai, iš „Aukštaičių“, „Mūsų rytojaus“, „Mičiurino vardo“, „Adomynės“ ir kitų kolūkių, artimiausiu laiku įvykdyti ankstyvojo siloso gamybos užduotis.

Šių darbų atidėlioti negalima, nes vėliau nupiauta ir užraugta pagriovijų, balų, nešienaujamų pievų žolė sudarys menkavertį silosą. Darbo bus sunaudota daug, o naudos maža. Dėl ankstyvojo siloso gamybos tempų paspartinimo būtina išskirti reikiama darbo jėgą, pilnai išnaudoti kiekvieną mašinų-traktorių stočių ir kolūkių siloso kapoklę pašarų smulkinimui. Vengti mašinų prastovėjimų.

Visuomeniniams gyvuliams daugiau ankstyvojo siloso — štai vienas iš šiandieninių kolūkinio kaimo darbo žmonių uždavinių.

TOKIE TEMPAI YRA TIK TARYBŲ ŠALYJE

Per paskutiniuosius 26 metus — nuo 1930 iki 1955 metų — pramoninė produkcija mūsų šalyje kasmet didėjo vidutiniškai 12,3 procento. Tuo tarpu Jungtinės Amerikos Valstybėse augimo tempai sudarė 3,3 procento, vadinasi pramoninė produkcija čia kasmet didėja 4 kartus lėčiau negu Tarybų Sąjungoje. Dar lėčiau augo pramoninė produkcija kitose kapitalistinėse šalyse. Pavyzdžiui, Anglijoje ji sudarė 2,4 procento, o Prancūzijoje — net 0,9 procento.

Jei mes palygintume dviejų pasaulių — socialistinio ir kapitalistinio — ekonomikos vystymąsi taikiomis sąlygomis per 20 metų, tai vaizdas bus dar ryškesnis. Vidutiniškai per metus pramoninė produkcija augo: TSR Sąjungoje 18 procentų, Jungtinės Amerikos Valstybėse — 2,8 procento, Anglijoje — 3,5 procento, Prancūzijoje — 2,5 procento. Tai reiškia, kad socialistinė ekonomika žengia pirmyn 5–7 kartus greičiau, negu kapitalistinė ekonomika.

KIEKVIENĄ PENKMETĮ — VIS SPARČIAU

Kasmet mūsų šalyje gaminama vis daugiau plieno. Vidutiniškai per metus pirmajame penkmetyje plieno gamyba didėjo 400 tūkstančių tonų, antrajame penkmetyje — 2 milijonais 400 tūkstančių tonų, ketvirtajame penkmetyje — trim milijonais tonų, penktajame — 3 milijonais 600 tūkstančių tonų. Naujajame penkmetyje plieno kasmet bus gaminama vidutiniškai po 4 milijonus 600 tūkstančių tonų daugiau.

Tarybinės socialistinės ekonomikos pranašumą prieš kapitalistinę vaizduoja ir spartus anglies gamybos didėjimas. Pirmajame penkmetyje šio vertingo kuro ir techninės žaliavos gamyba kasmet didėjo 7,2 milijonu tonų, antrajame — 12,7 milijono tonų, ketvirtajame — 22,4 milijono tonų ir penktajame penkmetyje — 26 milijonais tonų. Anglies gamybos šeštajame penkmetyje didėjimo tempus rodo šis ryškus skaičius: kasmet bus išgaunama po 40,5 milijono tonų anglies daugiau.

Juoduoju auksu vadinama nafta. Jos gamyba pir-

majame penkmetyje mūsų šalyje kasmet didėjo 2,4 milijono tonų, ketvirtajame — 3,7 milijono tonų, penktajame — 6,6 milijono tonų. Beveik dvigubai greičiau negu praėjusiame penkmetyje didės naftos gamyba šeštojo penkmečio metais. Kasmet jos bus išgaunama po 12,8 milijono tonų daugiau.

Idomu pažymėti, kad plieno išlydymo, anglies bei naftos gamybos kasmetinis priaugimas šeštajame penkmetyje yra didesnis, negu visa šios produkcijos gamyba ir gamyba Rusijoje ikirevoliuciniais 1913 metais.

PIGIAUSIA ELEKTRA

Hidroelektrinės, kurios bus pastatytos Sibire, prie Angaros ir Jenisejaus upių, kasmet gamins žymiai daugiau elektros energijos, negu jos gamindavo visos šalies elektrinės 1955 metais. Šios naujosios hidroelektrinės bendrai paėmus kasmet gamins tiek elektros energijos, kad ji prilygs energijai, kurią galima gauti iš 120 milijonų tonų kuro. Šių HES elektros energijos saviškaina bus 2–3 kartus mažesnė, negu kitų šalies rajonų hidroelektrinių energija.

DVIGUBAI DAUGIAU

Jau šiais mokslo metais Tarybų Sąjungos aukštosios techninės mokyklos išleis 71.200 inžinierių. 1950 metais jų buvo išleista 36 tūkstančiai. Panašiai išaugo ir žemės ūkio specialistų paruošimas. Šiame aukštosios žemės ūkio mokyklos jų išleis 26 tūkstančius, tuo tarpu, kai 1950 metais aukštąsias mokyklas baigė 12.700 žemės ūkio specialistų.

Ryškus skaičiai

PRANEŠIMAS

apie pūdymų arimą, šienapiūtę bei silosavimą Panevėžio ir Kupiškio rajonuose 1956 metų birželio 30 d. duomenimis

(procentais palyginti su planu)

PANEVĖŽYS

71,6	pūdymų arimas	68,8
2,1	šienapiūtė	1,6
—	silosavimas	8,0

KUPIŠKIS

ŠIENAPIŪTĖ „LAISVĖS“ KOLŪKYJE

IV laukininkystės brigadoje darbas verda. Kolūkiečių J. Vaitonio ir J. Baniūkščio vairuojamos šienapiūtvės verčia į pradalgius vešlų dobilą. O ten, žiūrėk, kituose plotuose jau pradžiūvusiais dobilais dengtų žaginių eilės, iš tolo panašios į namų stogais už kalnelio kyšančią tik ką išdygusią gyvenvietę. Brigadininkas J. Garbauskas džiaugiasi:

— Pirmi mes pradėjome šienapiūtę, pirmi ir užbaigsim. O žaginiai tie, tai vis brolių Jono ir Petro Vaitonių ir kolūkiečio Butkevičiaus darbas. Dabar mes turime daugiau kaip 100 žaginių. Tegu ir lietus lytų, bet šieno mes jau nesupūdysime.

Jonas Garbauskas brigadai vadovauti pradėjo tik šiais metais. Tai jaunas energingas jaunuolis, sėkmingai tvarkas brigadą. Tiesa, jam kartais trūksta patyrimo. Pavyzdžiui, šio mėnesio 3 dieną prie siloso gamybos dirbo O. Zlotkutė, J. Tubelis, J. Prokofjevas,

T. Kubilius ir kiti, viso kelios dešimtys IV ir III laukininkystės brigadų kolūkiečių. Vien 14 pastokių vežė iš balos vikšvas.

Dauguma vežėjų, kaip III brigados kolūkietis K. Sesickas ir kt., vežė žolės ne korom, o vežėtim, vietoj 400 kg, atveždami vos kelerą glėbių, vežimą apie 100 kg svorio. Taip ir vyko visą dieną pasivažinėjimas. O Kupiškio MTS mechanizatoriaus Br. Garbausko prižiūrima siloso kapoklė dėl to, kad vežėjai atveždavo daug vežimų, bet mažai žolės, daugiau stovėjo, negu dirbo.

— Laimė, kad dar kapoklę paleidžiau po pusiaudienio, tesugaišiu tik pusę dienos. Ir rytoj nebus geriau... Prie tokio darbų organizavimo daugiau sugaišti, negu padarai, — tai to paties mechanizatoriaus žodžiai.

Bet dėl blogo siloso gamybos organizavimo daugiausia kalti ne IV ir III brigadų brigadininkai, o šiuo metu einas kolūkio pir-

mininko pareigas V. Skorupskis, tiesiogiai vadovavęs šioms darbams.

Jei kolūkio valdyba daugiau domėtųsi IV brigados reikalais, tai čia Br. Kubilius, K. Garbauskas, P. Kaveckas ir kiti Rudilių kaimo gyventojai nešienautų sau jų asmeninių gyvulių ganymui išskirtų ir nenuganytų kluonų (apie 1 ha pievos kiekvienam), o visi aktyviai dalyvautų šienapiūtėje.

Šienaujama visose šešiose brigadose. Pilnu apkrovimu dirba šienapiūtvės mašinos. Vis daugiau pievose skamba ir piovėjų pustomi dalgiai. Tačiau ar tai lūdi, kad „Laisvės“ kolūkyje šienapiūtėi laiku ir gerai pasirošta.

Šienas džiūsta, o jam sukrauti daržinės neparuoštos, jų remontas dar nė nepradėtas. Ir šienapiūvių remontu susirūpinta tik tada, kada jos jau buvo reikalingos. Kaip tai, V laukininkystės brigadoje tik šiomis dienomis užbaigtas vienos šienapiūtvės, II brigadoje —

ADOMYNĖJE

Kolūkio ir mokyklos bendradarbiavimas

Tarp Adomynės septynmetės mokyklos moksleivių ir „Šetekšnos“ kolūkio narių užsimezgė draugiški santykiai. Ypatingai stipri draugystė riša moksleivius ir kolūkiečius — meno savišios ratelio narius. Šiais metais Adomynės septynmetės mokyklos moksleivius aplankė „Šetekšnos“ kolūkio savišios ratelio nariai. Nesenai pas šetekšniečius buvo nuvykę moksleiviai, kurie vietos savišios ratelio nariai ir kolūkiečiams suruošė vakarą. Kolūkiečiams buvo parodyta Liobytės keturių veiksmų pjesė „Meškos trobelė“.

Draugiški santykiai kas kart vis labiau stiprėja.

K. Kazlauskas

Pionieriai įdomiai praleis vasaros atostogas

Adomynės septynmetės mokyklos pionieriai įdomiai praleis vasaros atostogas. Veikia sporto, meno savišios ratelio, fizikų ir kiti būreliai. Žemesniųjų klasių pionieriai turės sportinius susitikimus su Alotų, Punkskių bei kitų pradinių mokyklų jaunaisiais sportininkais. Fizikų būrelio nariai darys išvykas į gamyklas, mašinų-traktorių stotis. Čia jie galės susipažinti su įvairių mašinų darbu. Pionieriai ruoš ekskursijas ir į žymiąsias Lietuvos vietas.

Pionieriai vasaros atostogų metu padės kolūkiečiams nuimti derlių, rinks daugiametį žolių sėklas, kurias atiduos „Adomynės“ kolūkiui.

A. Slanys

dvejų šienapiūvių remontas.

Visose laukininkystės brigadose kluonuose, kiemuose, pagrioviais ir padirviais kolūkiečiai pradėjo pasišienavimus. Visa tai gerai žino ir šiuo metu einantis kolūkio pirmininko pareigas V. Skorupskis, bet taikstosi su tuo.

Draugas kolūkio pirminkinke, jūs turite padaryti viską, kad kolūkiečiai aktyviai dalyvautų šienapiūtėje, aprūpinti visuomeninius gyvulius aukštos kokybės pašarais. Ir skubėti reikia, nes dauguma pievų žolių jau pražydėjo ir gerieji šienapiūtės terminai baigiasi. Gi kolūkiečius šienų jų asmeniniams gyvuliams aprūpinkite taip, kaip tai numatyta žemės ūkio artelės įstatuose.

Visų pirma kolūkiečiai suinteresuoti, kad visuomeninis ūkis kiltų, kad svarus būtų darbadienis. Taigi, kolūkio valdybos pareiga vykdyti žemdirbių valią.

S. Lobinas
LKP rajono komiteto
instruktoriaus,
A. Ridikas

IŠ ŽEMĖS ŪKIO PIRMŪNŲ PATYRIMO

Garantinis kolūkinio darbdienio apmokėjimas

Kirovogrado srities, Aleksandrijsko rajono V. I. Lenino vardo kolūkis ilgą laiką buvo atsiliekančių ūkių tarpe. Grūdinių ir techninių kultūrų derliai, lygiai kaip ir gyvulininkystės produktyvumas bei darbo užmokestis čia buvo menki.

Partinė organizacija ir kolūkio aktyvistai nebegalėjo toliau taikstyti su tokia padėtimi. Įkvėpti partijos ir vyriausybės nutarimų, kuriais siekiama smarkiai pakelti žemės ūkį, jie įvykdė eilę praktinių priemonių. Tai padėjo pakelti kolūkiečių aktyvumą, ir ūkis ėmė sparčiai kilti.

Į kolūkį ėmė stoti nauji žmonės. Pernai į artelę įstojo 78 šeimos, o šiemet — 60 šeimų. Sustiprinus kolūkį organizaciniu-ūkiniu atžvilgiu, ėmė didėti žemės ūkio produktų gamyba. 1955 metais bendrasis grūdų derlius, palyginti su 1953 metais, padidėjo 30 tūkstančių centnerių, o pinigines pajamas išaugo beveik iki pusantro milijono rublių. Kolūkiečiai už savo darbą gavo daug pinigų, grūdų ir kitų produktų.

— Kuo žymesni mūsų pasiekimai, — kalba artelės pirmininkas, agronomas drg. Buzanevas, — tuo didesnis žmonių materialinis suinteresuotumas gamyba. Todėl mes atkakliai tobuliname kolūkiečių darbo organizavimą ir darbo apmokėjimą, vystome jų iniciatyvą gamyboje ir tvarkant artelės reikalus.

Viename kolūkiečių susirinkime buvo pareikšta kritiška pastaba: „Metus dirbi, o nežinai ką gausi. O jei-gu darbo užmokestis bus garantinis, tada padidės suinteresuotumas ga-

myba“. Artelės valdyba ir partinė organizacija rimtai viską apsvarstė ir priėjo išvadą, kad kolūkyje galima įvesti garantinį darbo užmokes-tį. Tuomet kolūkiečiai atitinkamai papildė žemės ūkio artelės įstatus. Kartu su sėklų, draudimo, pašarų ir kitais fondais jie sudarė pereina-muosius natūralinį ir piniginių fon-dus, skirtus kas mėnesiniam artelės narių avansavimui. Iš pernykščio derliaus ir pajamų į natūralinį fondą buvo atskaityta 1 600 centnerių grūdų, o į piniginių — 310 tūkstančių rublių. Tai įgalino kolūkiui nuo šių metų sausio mėnesio kiekvieną mė-nesį išduoti už darbdienį po du ki-logramus grūdų ir po 4 rublius.

Piniginio ir natūralinio avanso iš-mokėjimas priklauso nuo kiekvieno mėnesio gamybinių užduočių įvyk-dymo. Kiekvienas darbingas kolūkie-tis per mėnesį turi išdirbti ne ma-žiau kaip 30, o kolūkietė ne mažiau kaip 20 darbdienių. Tokiu atveju avansas yra pilnutinai išmokamas. Neįvykdžius šių sąlygų, avansas kas mėnesį neišmokamas.

Vadovaujantieji kolūkio žmonės (brigadininkai, fermų vedėjai, ag-ro-nomas, zootechnikas, buhalteris), taip pat gauna mėnesinį avansą priklausomai nuo to, ar įvykdė gamybinius planus brigados, fermos ir visas ūkis. Iki pavasario laukų darbų pradžios pagrindiniais gamybiniais rodikliais buvo laikoma mėslo išvežimas, snie-go užlaikymas, žiemkenčių papildo-mas tręšimas, pieno primelžimo už-duočių įvykdymas. Tokia darbo už-mokescio tvarka davė teigiamus re-zultatus. Pavyzdžiui, jeigu per 1955

metų sausį ir vasarį kolūkyje buvo gauta 40 692 rubliai piniginių paja-mų, tai per tuos pačius 1956 metų mėnesius pajamos išaugo iki 88 774 rublių.

Gali kilti klausimas: o ką daryti su garantiniu darbo užmokesčiu tuo atveju, jeigu dėl sausros, pavyz-džiui, derlius bus gautas mažesnis už planinį ir artelė neįvykdys pini-ginių pajamų plano? Tokiu atveju darbdienis ir apmokamas pereina-mųjų natūralinių bei piniginių fondų sąskaita. O jeigu pagaliau derlius ir pajamos pasirodys esančios didesnės, metų pabaigoje bus papildomai mo-kama už darbdienius.

Patyrimas rodo, kad visuomeninio ūkio augimas leidžia nuolat gerinti materialinį ir kultūrinį kolūkiečių gerbūvį. V. I. Lenino vardo žemės ūkio artelėje visiems darbingiems kolūkiečiams, išdirbusiems nustaty-tą darbdienį minimumą, valdyba suteikia dviejų savaičių atostogas, kurios apmokamos pagal 11 mėnesių uždarbio vidurkį.

O ką daryti tuo atveju, jeigu kol-ūkietis laikinai nustojo darbingumo? Šis klausimas taip pat išspręstas. Už sirgimo laiką jam išmokamas pa-skutinių dviejų mėnesių uždarbio vidurkis.

Garantinis darbo užmokestis, o taip pat kitos priemonės, skirtos pa-gerinti kaimo darbo žmonių gerovę, padeda kelti darbo drausmę, kelia žmonių suinteresuotumą vystyti vi-sas kolūkinės gamybos šakas.

D. Šumskis

Iš redakcijos pašto

Stropiai prižiūri technines kultūras

„Pirmosios vagos“ kolūkyje visi cukrinių runke-lių pasėliai išpūrenti, išre-tinti ir sparčiai ravimi. Grandininkė B. Matekonytė, jai asmeniškai prižiūrėti tenkančias lysves jau nu-ravėjo antrą kartą. Nuo jos neatsilieka O. Vaitiekūnienė, J. Dyraitė, E. Kukulienė ir kitos cukrinių runke-lių augintojos.

Taip pat gausų derlių ža-da ir „Svetoch“ veislės linų pasėliai. Visi linai pasėti dirvonuose. Grandininkas P. Matekoniui ir A. Skaisčiui stropiai parinkus dir-vą, linai vešliai auga, ne-piktžolėti.

J. Dyros vadovaujamos grandies linų pasėliuose bu-vo pasirodę piktžolės, bet jos buvo skubiai išnaikin-tos. Nuravint linus ypač stropiai dirbo kolūkietė B. Baltrūnienė.

B. Durasevičius

Pažeidžiami artelės įstatai

„Vedrupio“ kolūkyje me-tai iš metų vis didėja ku-melių bergždumas. Šiais metais iš 50 kumelių tik 5 su kumeliukais. Kolūkis tu-ri du erzilus. Tačiau jie randasi pas jų buvusius sa-vininkus Joną Motiejūną ir Antaną Tvaskų, kurie ne-suinteresuoti, kad didėtų arklių skaičius kolūkyje, bet grobsto erzilams skirtą pašarą ir juos pačius pa-naudoja asmeniniams reika-lams.

Savo buvusiais arkliais tebesinaudoja Antanas Di-džiariekis, Pranas Balys, Povilas Vanagas ir kt.

Kolūkiečiai tikisi, kad kolūkio valdyba artimiausiu laiku šį reikalą tinka-mai sutvarkys.

P. Ažuolaitis

Nubaustas mušeika

Š. m. kovo mėn. 21 d. pil. Breskus Adolfas su ki-tais dviems piliečiams atvy-ko pas pil. Bakaną Albertą pirkti arklio. Kadangi pil. Bakano arklys Breskui ne-patiko, tuomet Bakanas pa-reiškė, kad jis žino dar vie-ną arklių „Skapiškio“ kolūkyje. Kartu jie abu nuvy-ko į „Skapiškio“ kolūkį, ir Breskus nusipirko arklį. Paimant arklį iš vietos, pil. Bakanas pareikalavo iš Breskaus, kad jam duotų už ark-lio prirodymą 100 rb. Breskui atsisakius duoti pini-gus, Bakanas jį apstumdė ir pasišalino. Besivedant arklį Bakanas užstojo ant kelio Breskų ir ji sumušė, padarydamas lengvą kūno sužalojimą su laikinu svei-katos sutrikdymu. 1956 m. birželio mėn. 25 d. Kupiškio rajono Liaudies teismas žiūrėjo Bakano Alberto, s. Romo, bylą, pripažino jį kaltu pagal RTFSR BK 143 str. 1 d. ir nubaudė vienais metais laisvės atėmimo.

K. Lunius

BOTAGIS

KEISTA, BET...

Mūsų Botagui teko susi-tikti tarybinėje įstaigoje su mums svetimos mora-lės darbuotoju. Toks yra Nociūnų apylinkės Tarybos vykdomojo komiteto pirmi-ninkas Kostas Stanys. Štai, ką man pareiškė tos apy-linkės žmonės:

Kostas Stanys ima kyšius už pažymėjimus, duotus kolūkiečiams ir kitiems gy-ventojams apylinkės DŽD Tarybos vykdomojo komi-teto vardu. Pavyzdžiui, „Mūsų rytojaus“ kolūkio na-rė Genė Šlapelytė atvežė Staniui 3 kg sviesto ir 2 kg dešrų, kad gautų pažy-mėjimą vienišos motinos pašalpai gauti. IV brigados narė Emilija Šinkūnienė da-vė Staniui 30 rb., kad pa-starasis išregistruotų iš na-mų knygos mirusią motiną. Dapšių kaimo gyventojas Jonas Vaišvila nunešė Sta-niui skilandį. Pil. Barborai Kalvelytei „sušelpus“ Stanį 2 kg sviesto, buvo leista gyventi buvusiose Justino Matulionio trobose.

Visa tai tiesa. Keista, bet... darbo žmogus tokiu sava-naudžiu pasitikėti negali, jis reikalauja, kad apylinkės Taryba padarytų rimtas iš-vadas.

J. Putrimas

Kai blogi šefai

Kupiškio miesto pirmi-nė komjaunimo organiza-cija pavasario sėjos iš-vakarėse parodė sveikin-tiną iniciatyvą: išiparei-gojo „Laukų spartuolio“ žemės ūkio artelėje pa-sodinti ir išauginti ku-kurūzus 2 ha plote. Kom-jaunuolės drg. drg. Ja-nuševičienė, Vasiliauskienė, Tunkevičiūtė ir kt. surinko nemažą kiekį pe-lenų ir kitų organinių trašų.

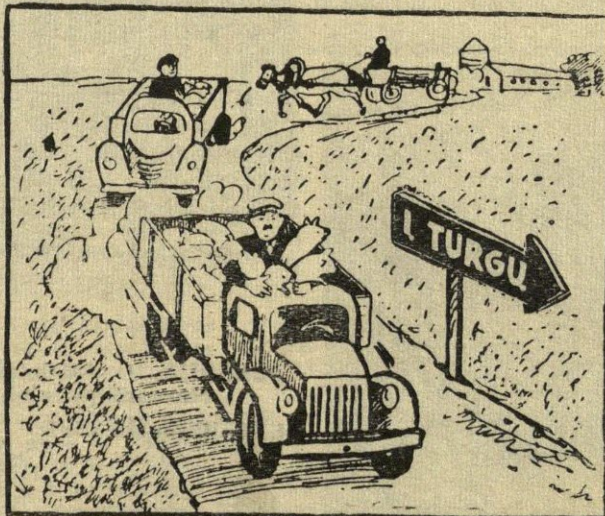
Tačiau ši graži inicia-tyva liko tik popieriuje,

o organizinės trašos — pas komjaunuolius. Mat, mies-to DŽDT vykdomojo ko-miteto partinė organiza-cija (sekretorius V. Vi-tonis) nesuteikė paramos komjaunuoliams, konkre-čiai, komjaunuoliai ne-gavo nei arklio, nei au-tomašinos nugabenti su-kaupoms trašoms į kol-ūkio laukus.

O juk miesto DŽDT vykdomasis komitetas „Laukų spartuolio“ kol-ūkį šefuoja!

J. Kalvėnaitė

Įprastu maršrutu

— Kas gi čia darbymetį važiuoja turgun?
— Tai „Juodpėnų“ kolūkio spekuliantas Antanas, kurį žmonės Šimonių dar vadina, mašinomis, arkliais, o net ir traukiniais savo prekes Rygon veža.
(Iš skaitytojų laiškų).

STALINO SRITIS. Primorjės rajono Stalino vardo kolūkio avių veislininkystės ferma tre-ti metai iš eilės dalyvauja Visasą-junginėje žemės ūkio parodoje. Kasmet fermoje nuo kiekvienos avies prikerpama vidutiniškai po puspenkto kilogramo vilnos, esant planui 3,6 kilogramo. Šie-met kolūkio čiabanai gauna po 5 kilogramus vilnos nuo kiek-vienos avies. Nuo t r a u-k o j e: vienas geriausių kol-ūkių čiabanų I. I. Ilčenko su banda ganykloje.

S. Gendelmano nuotr.

(TASS-ELTA).

Daukšas K. PASAKOJIMAI APIE MEDŽIAGOS STRUKTŪRĄ. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956. 44 p. su iliustr. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių skleid. d-ja). 5.000 egz. Rb 0,70.

Saja Kazys. VIS PER GERĄ ŠIRDĮ... I. v. vodevilis. V., Profilei-dykla, 1956. 27 p. (Lietuvos TSR Kultūros m-ja. Resp. liaudies kūrybos namai). 5.000 egz. Rb 0,85.

PRANEŠIMAS apie šienapiūtės eiga rajono kolūkiuose 1956 metų liepos mėn. 5 d. (procentais)

Kolūkio pavadinimas	Nušienauta na- turalinių pievų	Nušienauta sėtų žolių
„Ateitis“	8,0	8,5
„Aukštaičiai“	40,8	—
„Aušra“	4,0	26,4
„Laisvė“	6,9	26,4
„Laukų spartuolis“	58,4	26,8
„Lukonys“	11,6	45,6
„Mituva“	25,0	13,1
„Neris“	—	10,6
„Pirmūnas“	—	61,8
„Stalino keliu“	21,6	24,5
„Vedrupys“	31,6	4,7
„Vėžionys“	1,4	69,7
„Vienybė“	18,1	33,5
„Nemunas“	8,0	40,1
„Pirmoji vaga“	5,3	33,3
Kupiškio MTS zonoje	13,7	27,5
„Adomynė“	5,0	3,6
„Artojas“	—	11,1
„Bugailiškiai“	16,0	8,3
„Juodpėnai“	9,2	19,5
M. Melnikaitės v.	8,4	14,2
Mičurino v.	4,5	—
„Mūsų rytojus“	5,0	3,7
„Pakupys“	14,6	15,0
„Palanga“	11,6	20,3
„Sakalas“	5,0	19,3
„Škodinis“	12,5	18,9
„Šetekšna“	—	—
„Žalgiris“	27,6	23,5
Skapiškio MTS zonoje	7,8	11,5
Viso rajone	10,9	20,5

Argi jau ne laikas, draugai iš „Šetekšnos“ kolūkio pradėti šienauti? Jūs atsilikote nuo visų visa savaitę, darote nuostolius sau ir valstybei. Kaip matyti iš pranešimo, neįjungtos visos jėgos šienapiūtės darbuose ir Mičurino vardo, „Artojo“, „Neris“, „Adomynės“ ir kt. kolūkiuose. Dabar brangi kiekvienos giedrios dienos minutė. Kolūkių ir MTS jėgos gali ir turi pasiekti, kad kuo trumpiausiu laiku nušienautume visas pievas ir daugiameles žoles.

Tarybų Tautinė apžvalga

Kapitalistinėse šalyse blogėja darbo žmonių padėtis

Pastaruoju metu telegrafas vis dažniau praneša apie masinio nedarbo augimą eilėje JAV, Anglijos ir kitų kapitalistinių šalių pramonės šakų. Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstybėse nedarbas ypač pastebimai didėja automobilių pramonėje, kur nuo antrosios praeitų metų pusės smarkiai sumažėjo automobilių gamyba. Per pirmuo-

Treliavimo traktorius „TDT-60“

„TDT-60“ — 60 arklio jėgų galingumo dizelinis treliavimo traktorius — taip vadinasi nauja mašina, kurią sukūrė Minsko traktorių gamyklos kolektyvas ir kuri paruošta masinei gamybai.

Mašinos ilgis — 5,5 metro, aukštis — daugiau kaip 2,5 metro ir maždaug toks pat plotis. Nors naujasis traktorius yra didelis, tačiau jis laisvai važiuoja per sniegą ir pelkėtus miškus. Treliuodamas traktorius „TDT-60“ pakelia iki 15 kubinių metrų miško medžiagos, tuo jis 2,5 karto našesnis už žinomąjį traktorių „KT-12“. Pakrovimui ir iškrovimui palengvinti mašinoje įtaisytas specialus skydas su hidrauliniu mechanizmu ir galingas suktuvas. Tai įgalina atlikti visas pakrovimo ir iškrovimo operacijas per 9–10 sekundžių.

Pirmąją naujų traktorių siuntą miško pramonės darbuotojai gaus jau šiais metais. (TASS-ELTA).

800 NAUJŲ GYVULININKYSTĖS PASTATŲ

Latvijos kolūkiuose statoma daugiau kaip 800 karvidžių, kiaulidžių ir veršidžių, daug paukštidžių ir arklidžių.

Fermos statomos pagal naujus tipinius projektus. Daugelyje žemės ūkio artelių karvidės statomos dviejų aukštų, su gelžbetoniniu perdenginiu.

(TASS-ELTA).

sius keturis šių metų mėnesius ji sumažėjo maždaug 25 procentais ir vis mažėja, sukeldama masinį nedarbą. Vien tik Mičigano valstijoje yra 290 tūkstančių bedarbių, iš kurių 128 tūkstančiai tenka Detroitui — stambiausiam Amerikos automobilių gamybos centrui. Automobilių pramonės darbininkų profsąjungos pirmininkas Reuteris neseniai pareiškė, kad nedarbas šioje gamybos šakoje pasiekė „siaubingą mastą“.

Smarkus JAV automobi-

URUGVAJUS. Nepriklausomybės aikštė Montevideo mieste. (TASS).

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. ŠANCHAJUS. Kinijos Tarybų Sąjungos Draugystės Rūmai. Čan Či-šenio Sinchua agentūros nuotr.

Vyksta treniruotės

Kupiškio LSD „Žalgiris“ krepšininkai, vadovaujami A. Jasinsko, sistemingai treniruoja. Kiekvieną dieną Vlodo Rekašiaus vardo vidurinėje mokykloje įvyksta mokomieji treniruočių susitikimai su moksleiviais. Taip pat vyksta treniruotės ir futbolo aikštėje, kurias praveda instruktorius — visuomenininkas A. Indilas. Tik, gaila, kad rajono prekybinės organizacijos neaprupina sportininkų reikiamą inventorių.

V. Petkus

lių pramonės gamybos smukimas atsiliepa gretutiniams, visų pirma, stiklo ir gumos, gamybos šakoms. Šiose šakose taip pat didėja nedarbas, o kartu su juo ir darbo žmonių skurdas.

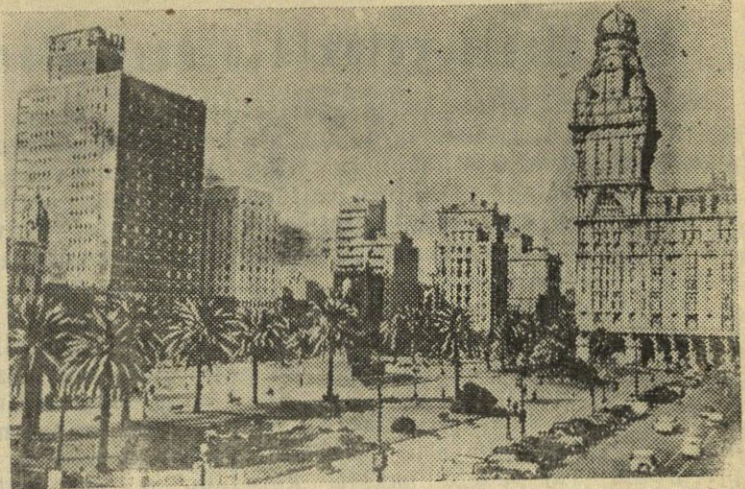
Krizės reiškiniai ir nedarbo augimas pastebimi JAV tekstilės ir anglies pramonėje, žemės ūkio mašinų gamyboje. Visos šios šakos susiduria su didėjančiais sunkumais parduodant savo produkciją ir dėl to, kad auga neišparduotų prekių atsargos.

Blogėja padėtis ir Anglijos automobilių pramonėje. Stambiausioji automobilių kompanija „Britiš motor korporeišn“ nuo birželio 29

OLANDIJA. Amsterdamas. Vienas iš kanalų. L. Velikžanino nuotr.

(TASS).

UŽSIENIS NUOTRAUKOSE

Pirmieji sklandytuvai Lietuvoje

XX amžiaus pradžioje, sparčiai vystantis aviacinei technikai, šalia motorinio skraidymo iškyla skraidymas bemo-toriais aparatais — sklandymas. Jau prieš pirmąjį imperialistinį karą daugelyje Europos šalių, tame tarpe ir Rusijoje, sklandymas įgavo platų užmojį.

Lietuvoje pradėta sklandyti 1913 metais, kai į Kauną traukiniu atgabeno lėktuvą žymus rusų lakūnas S. Utočkinas.

Jo pažiūrėti skraidant susirinko arti 4 tūkstančių žmonių. Utočkinas tada paskraidė apie 20 minučių, ir tai visiems padarė didelį įspūdį.

Žiūrovų tarpe lakūno skraidymus įdėmiai sekė du draugai — muzikos instrumentų meistras J. Garalevičius ir rusų kariuomenės karininkas Kulvinskis. Jiems gimė mintis patiemis sukonstruoti sklandytuvą. Pradžioje draugai da-

rė nedidelius sklandytuvo modelius ir juos bandė, spyruoklių pagalba išleisdami į orą.

Galų gale sklandytuvus buvo pastatytas ir nugabentas į Kauno priemiestį — Petrašiūnus ir ten sėkmingai išbandytas. Be pačių konstruktorių, sklandė ir daugelis to meto Kauno tvirtovės igulos karių. Šiuo sklandytuvu lakūnai pasiekdavo apie 200 metrų aukštį ir ore išbūdavo iki 30 minučių.

RETAS JUBILIEJUS

Dagestano ATSR Šuragatsko rajono Sulebkento gyvenvietės gyventojai Achmedas Adamovas ir Manas Alijeva šventė retai pasitaikantį jubiliejų: prieš

šimtą metų įvyko jų vestuvės. Sunkų gyvenimo kelią praėjo ši šeima; teko tarnauti dvarininkams, apdirbinėti skurdžius kalnų žemės lopus.

Dabar jie gyvena erdviuose anūkės Žuchros namuose. Nežiūrint senumo (Manai — 124 metai, Achmedui — 121), jie domisi kolūkio reikalais.

d. išvarė už savo įmonių vartų 6 tūkstančius darbininkų. Kitos kompanijos taip pat atleidžia darbininkus arba leidžia jiems dirbti tik kelias dienas per savaitę. Anglijos laikraščiai rašo apie didėjančią krizę savo šalies automobilių pramonėje.

Nedarbas ne tik atima pragyvenimo lėšas iš daugelio tūkstančių darbininkų, bet ir sudaro palankesnes sąlygas didinti išnaudojimą, kurie dirba.

Masiniai atleidimai sukelia darbo žmonių pasipiktinimą ir gauna atkirtį. Birželio 30 d. Birminghame įvyko Anglijos automobilių pramonės darbininkų atstovų pasitarimas, kuris svarstė priemones, kaip kovoti prieš didėjančią nedarbą. Pasitarimo dalyviai pritarė daugiau kaip 3 tūkstančių „Britiš motor korporeišn“ įmonių darbininkų iniciatyvai. Jie paskelbė protesto streiką prieš masinius atleidimus. Tą pačią dieną Londone įvyko laikraščio „Deili Uorker“ sušaukta konferencija darbo žmonių

teisėms ginti, kurioje dalyvavo atstovai nuo 482 tūkstančių darbininkų. Kalbėjusieji pabrėžė, kad įmonininkai siekia suversti darbo žmonėms visus sunkumus, susijusius su toliau vykdomomis ginklavimosi varžybomis ir tais ekonominiais sunkumais, kuriuos išgyvena Anglija.

Kapitalistinių monopolijų puolimas prieš darbo žmonių teises ir gyvenimo sąlygas atspindi sistemingame realaus darbo užmokesčio mažinime. Tuo tarpu kainos ir mokesčiai didėja. Pakanka pasakyti, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse šeima, gaunanti 3 500 dolerių pajamų per metus, moka vidutiniškai 1055 dolerius mokesčių, t. y. daugiau kaip 30 procentų savo uždarbio.

I. Lapickis

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

E K R A N A S

Kinoteatras „AUŠRA“

„Žmogžudystė Dantės gatvėje“ — liepos 8 d.
„Laisvūnai“ (spalv.) — liepos 10–11 d. d.
Seansų pradžia 21 val.

